

ROD

I

MALOKALIBARSKO

ORUŽJE

U

BOSNI I

HERCEGOVINI

:

KLJUČNE

ČINJENICE

Centar za kontrolu maloga oružja i lakog naoružanja u jugoistočnoj i istočnoj Evropi (SEESAC) je zajednička inicijativa Razvojnog programa Ujedinjenih nacija (UNDP) i Vijeća za regionalnu saradnju (RCC), s ciljem jačanja nacionalnih i regionalnih kapaciteta za kontrolu i smanjenje širenja i zloupotrebe malog oružja i naoružanja, čime se doprinosi stabilnosti, sigurnosti i razvoju u jugoistočnoj i istočnoj Evropi.

Publikacija *Rod i malokalibarsko oružje – Ključne činjenice* omogućena je kroz doprinos Evropske unije, Odlukom Vijeća Evropske unije (CFSP) 2016/2356, a u okviru podrške aktivnostima SEESAC-a na razoružanju i kontroli naoružanja u jugoistočnoj Evropi.

Kontakt za dalje informacije:

Šefica kancelarije SEESAC
Bulevar Zorana Đinđića 64, 11000 Beograd, Srbija
Tel: +381 11 415 5300 Fax: +381 11 415 5359
www.seesac.org

Zahvalnica:

Izražavamo zahvalnost Koordinacionom odboru za kontrolu malog i lakog naoružanja (SALW) i ostalim nadležnim institucijama na ključnoj podršci u prikupljanju potrebnih podataka, čime je omogućena izrada ovog izvještaja. Vrijedan doprinos u izradi izvještaja osiguran je i kroz komentare članova SEESAC-ovog tima Juliane Buzi i Teodore Zafiu.

Rod i malokalibarsko oružje u Bosni i Hercegovini – Ključne činjenice

Autor izvještaja je Dragan Božanić, savjetnik SEESAC-a za rodnu ravnopravnost i istraživanje. Dušan Đukić je osigurao podršku u izradi izvještaja, u svojstvu mlađeg konsultanta. Stavovi izraženi u ovom dokumentu ne odražavaju nužno stavove Razvojnog programa Ujedinjenih nacija, Vijeća za regionalnu saradnju ili Evropske unije. Korištene oznake i prezentacija materijala u ovoj publikaciji ni na koji način ne impliciraju stavove Razvojnog programa Ujedinjenih nacija, Vijeća za regionalnu saradnju ili Evropske unije koji se odnose na 1) pravni status bilo koje zemlje, teritorija ili područja ili njenih vlasti ili oružane grupe; ili 2) razgraničenja ili granica.

Dizajn i prelom: Vladimir Garboš

Osiguranje kvalitete dizajna: Marina Ileš

Štampa: Cicero

Tiraž: 100 primjeraka

© SEESAC 2019 – Sva prava pridržana

ROD I MALOKALIBARSKO ORUŽJE U BOSNI I HERCEGOVINI

:

KLJUČNE ČINJENICE

O Ključnim činjenicama

Serijal *Ključne činjenice o rodu i malokalibarskom oružju* dokumentira višestruke veze između roda i malokalibarskog oružja u jugoistočnoj Evropi (SEE) i prikazuje specifične rizike s kojima se susreću žene i muškarci u vezi s korištenjem i zloupotrebom oružja.

Ključne činjenice sadrže podatke razvrstane prema spolu kod vlasništva, pristupa, potražnje za vatrenim oružjem i njegovim efektima na žene i muškarce, uključujući zloupotrebu vatrenog oružja u kontekstu nasilja u porodici i samoubistava.

Kroz poboljšani pristup podacima razvrstanim prema spolu, *Ključne činjenice* nastoje povećati znanje i svijest kako onih iz struke, tako i šire javnosti o izraženim aspektima koji se tiču roda u kontekstu malokalibarskog oružja. Pored toga, kreatorima/kama politika u Bosni i Hercegovini nude jednostavan alat za razvoj politika temeljenih na činjenicama i integraciju rodne perspektive u zakonodavstvo i politike kontrole malog i lakog oružja.

Izvori podataka

Podaci korišteni u *Ključnim činjenicama* dobijeni su iz više izvora:

1. Istraživanje distribucije i efekata: U saradnji s vlastima u jugoistočnoj Evropi, SEESAC je prikupio i analizirao podatke radi utvrđivanja trendova u distribuciji malokalibarskog oružja (posebno u pogledu vrste, količine, posjedovanja, legalne/illegalne trgovine, proizvodnje i kretanja malokalibarskog i lakog oružja) te efekata njegove zloupotrebe na građane i građanke u regionu. Podaci su prikupljeni za period od 2012. do 2016. godine. Osim ako je drugačije navedeno, podaci predstavljeni u ovoj publikaciji odnose se na ovaj izvor.

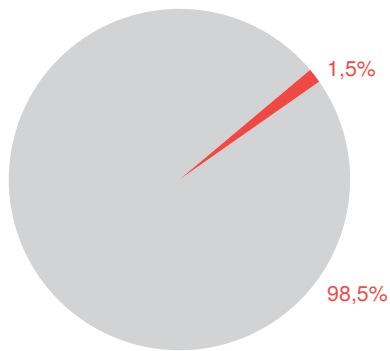
2. Istraživanje o percepcijama: U novembru i decembru 2017. godine, SEESAC je proveo internetsko istraživanje u cilju boljeg razumijevanja percepcija javnosti o sigurnosti i bezbjednosti, upotrebi i posjedovanju vatrenog oružja te o izloženosti oružanom nasilju na području jugoistočne Evrope. Ukupno 53.936 ispitanika/ca je učestvovalo u ovom internetskom istraživanju na području cijele jugoistočne Evrope. U Bosni i Hercegovini je anketu ispunilo 1.209 ispitanika/ca.

3. Platforma za monitoring oružanog nasilja (Armed Violence Monitoring Platform - AVMP): AVMP prati incidente povezane s vatrenim oružjem koji su se dogodili u jugoistočnoj Evropi od 2014. godine. Podaci se prikupljaju svakodnevno kroz praćenje medijskih izvještavanja, internetske pretrage te izvještaje institucija o relevantnim incidentima vezanim za oružje, ukoliko su dostupni. Za potrebe ovog izvještaja, analizirano je 1.714 prijava o incidentima u periodu od 1. januara 2014. do 31. decembra 2018. godine.

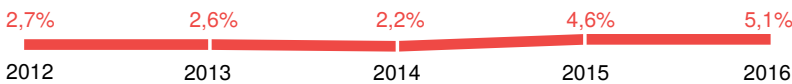
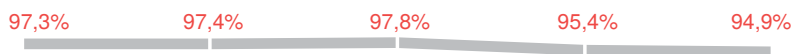
GLAVNI NALAZI

- Muškarci su vlasnici 98,5% vatrenog oružja, dok je samo 1,5% vatrenog oružja u vlasništvu žena;
- Vatreno oružje bi posjedovalo 37,4% muškaraca i 21% žena;
- 58,8% žena i 46,2% muškaraca smatra da su manje bezbjedni sa vatrenim oružjem u svom domu;
- Neki oblik direktnog ličnog iskustva s vatrenim oružjem navodi 48,8% muškaraca i 25% žena;
- Muškarci čine 77% žrtava ubistava počinjenih vatrenim oružjem, dok žene čine 23%;
- 57,2% ubijenih muškaraca i 48,5% ubijenih žena ubijeno je vatrenim oružjem;
- 28,9% žrtava ubistava u Bosni i Hercegovini je ubijeno od strane člana porodice;
- 66,7% ubijenih žena i 15,5% ubijenih muškaraca ubijeno je od strane člana porodice;
- Vatrenim oružjem je počinjeno 45,2% svih ubistava u krugu porodice;

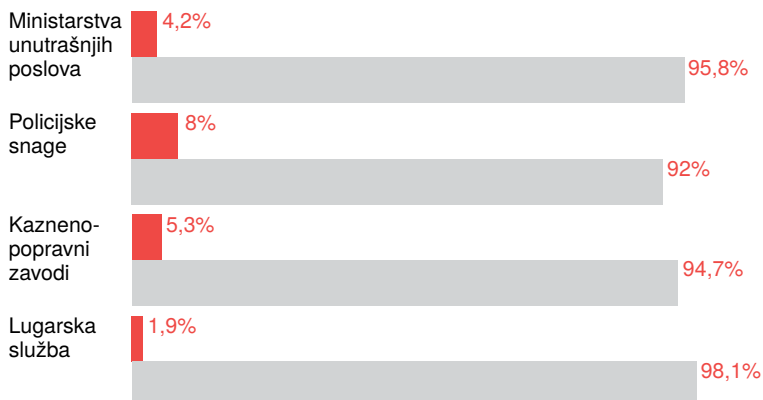
- 62,1% muškaraca i 34,1% žena koje su ubili članovi porodice ubijeno je vatrenim oružjem;
- 45,5% žena koje je ubio njihov intimni partner je ubijeno vatrenim oružjem;
- Polovina slučajeva nasilja u porodici koji su uključivali vatreno oružje doveli su do smrtonosnog ishoda;
- Samo 1,9% svih odbijenih zahtjeva za izdavanje dozvole je odbijeno po osnovu nasilja u porodici;
- Od svih oduzetih dozvola, 1,3% je oduzeto po osnovu nasilja u porodici;
- Muškarci su počinioci 98,9% svih krivičnih djela povezanih s vatrenim oružjem, a žene tek 1,1%;
- Muškarci su počinioci 95,7% krivičnih djela ubistva počinjenih vatrenim oružjem, u poređenju sa 4,3% koje su počinile žene;
- Mladi muškarci su najčešći počinioci ubistva vatrenim oružjem;
- Muškarci čine 82,7% svih žrtava samoubistava počinjenih s vatrenim oružjem, dok žene čine 17,3%;
- 71,4% žena i 45,5% muškaraca ubijenih vatrenim oružjem ubijeno je u svojim domovima, stanovima ili dvorištima.

Nositelji dozvola za vatreno oružje, prema spolu, 2016.

Zahtjevi za nove dozvole, prema spolu i godini

Službenici/e u sektoru sigurnosti sa ovlaštenjima za nošenje vatrenog oružja, prema spolu, 2016.

8
• Žene • Muškarci

• Žene • Muškarci

1 / VLASNIŠTVO, PRISTUP I POTRAŽNJA ZA VATRENIM ORUŽJEM

ORUŽJE U POSJEDU GRAĐANA

Muškarci su vlasnici 98,5% vatrenog oružja, dok je samo 1,5% u vlasništvu žena

U Bosni i Hercegovini muškarci čine ogromnu većinu vlasnika vatrenog oružja, dok žene posjeduju tek manje količine vatrenog oružja.

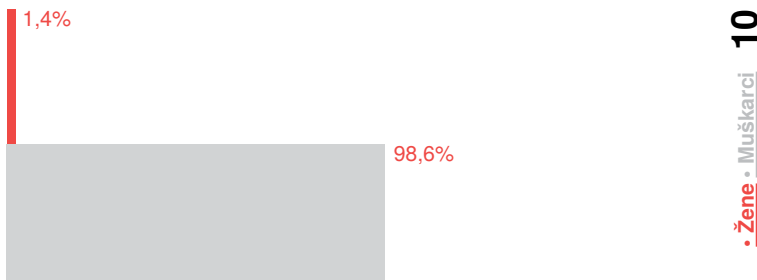
U 2016. godini, 240.196 muškaraca i 3.768 žena imalo je dozvolu za vatreno oružje.

Između 2012. i 2016. godine, muškarci su pribavili 96,5% svih dozvola, u odnosu na 3,5% dozvola koje su pribavile žene. U 2016. godini 13.110 muškaraca i 782 žena prijavilo se za dozvolu za vatreno oružje.

Muškarci u dobi od 36 do 60 godina čine 48,8% svih podnositelja zahtjeva, a slijede ih muškarci od 19 do 35 godina sa 36,2%. Kod žena, 60,4% svih podnositelja zahtjeva ženskog spola su žene u dobi od 36 do 60 godina.

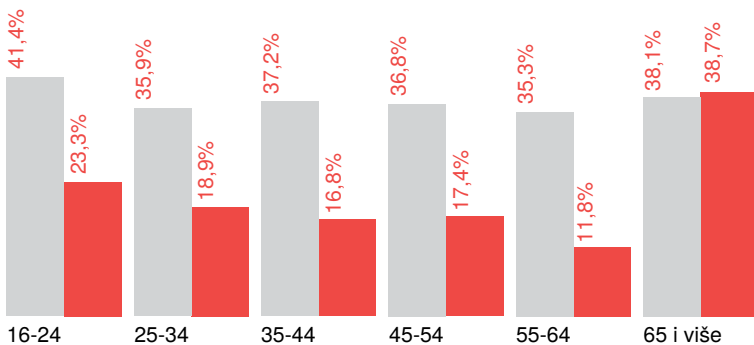
SEKTOR SIGURNOSTI

Muškarci čine ogromnu većinu službenika u sektoru sigurnosti s ovlaštenjima za nošenje vatrenog oružja

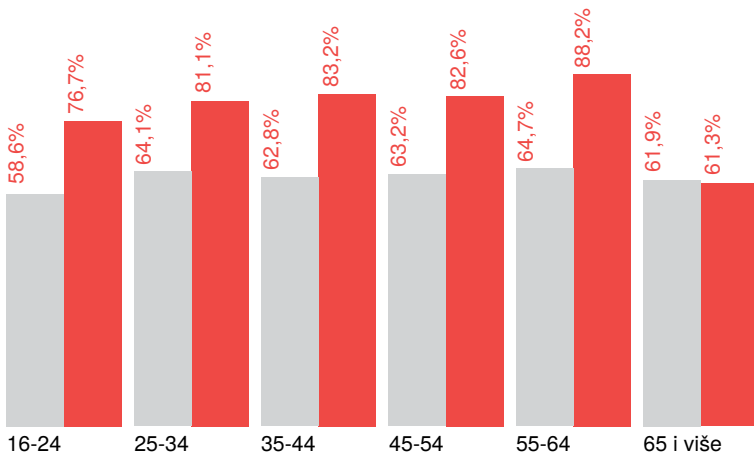
Uposlenici privatnih zaštitarskih kompanija sa ovlaštenjima za nošenje vatrenog oružja, prema spolu, 2016.

10
• Žene • Muškarci

Da li bi vi lično posjedovali oružje? - Da; prema spolu i starosti, 2017. (Izvor: Istraživanje o percepcijama)

• Žene • Muškarci

Da li bi vi lično posjedovali oružje? - Ne; prema spolu i starosti, 2017. (Izvor: Istraživanje o percepcijama)

↑

Privatne zaštitarske kompanije

Muškarci čine 98,6% uposlenika privatnih zaštitarskih kompanija s ovlaštenjima za nošenje vatrenog oružja

U 2016. godini, 3.636 muškaraca i 52 žene na radu u privatnim zaštitarskim kompanijama imali su ovlaštenja za nošenje vatrenog oružja.

STAVOVI I POTRAŽNJA ZA VATRENIM ORUŽJEM

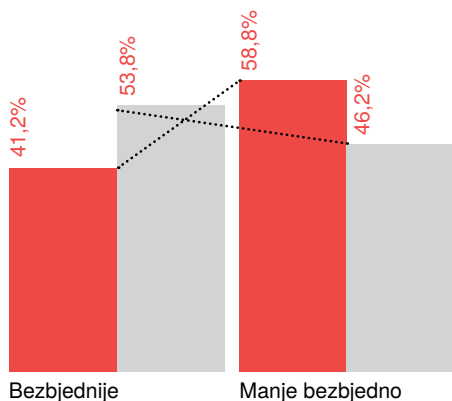
Vatreno oružje bi posjedovalo 37,4% muškaraca i 21% žena anketiranih 2017. godine

Prema odgovorima ispitanika, vatreno oružje bi najčešće posjedovali muškarci u dobi od 16 do 24 godine, a slijede ih žene starije od 65 godina.

Međutim, većina žena i muškaraca, 79%, odnosno 62,6%, ne bi posjedovala vatreno oružje

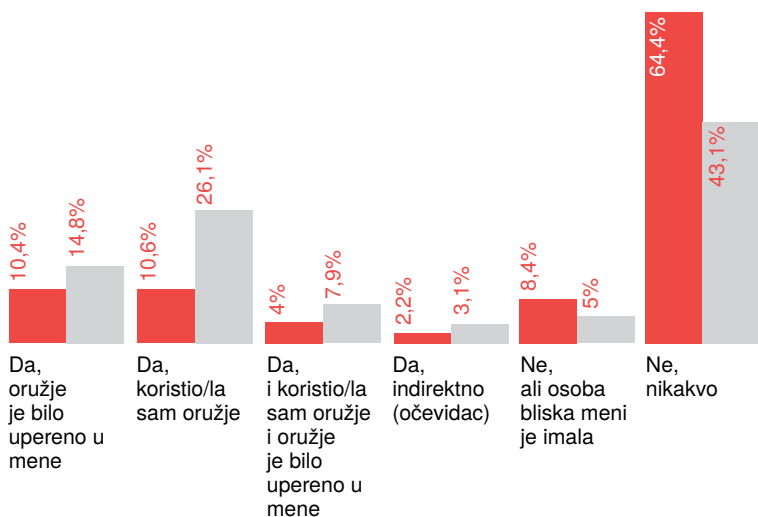
Najmanje potvrdnih odgovora na pitanje da li bi posjedovali oružje je kod žena u dobi od 55 do 64 godine.

Premda je 21% žena navelo da bi posjedovale vatreno oružje, tek 5,1% podnositelja zahtjeva za nove dozvole u 2016. godini su bile žene

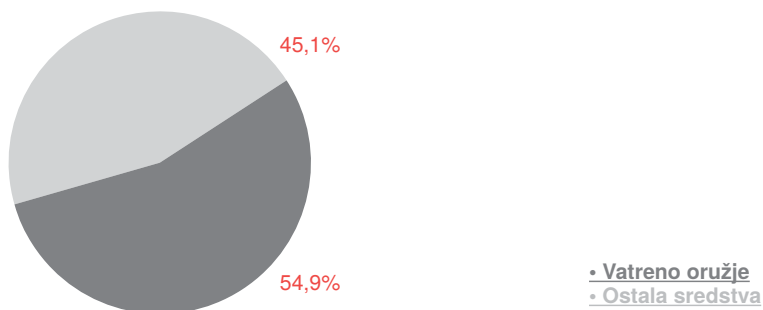

12
• Žene • Muškarci

Da li bi se osjećali bezbednije sa oružjem kod kuće? prema spolu, 2017. (Izvor: Istraživanje o percepcijama)

Da li ste ikada imali iskustvo s vatrenim oružjem? prema spolu, 2017. (Izvor: Istraživanje o percepcijama)

Ubistva počinjena vatrenim oružjem u ukupnom broju ubistava, 2012-2016.

58,8% žena i 46,2% muškaraca smatra da su manje bezbedni sa vatrenim oružjem u svom domu

Žene češće od muškaraca smatraju da ih vatreno oružje kod kuće čini manje bezbednim. Muškarci u dobi od 16 do 24 godine najčešće navode da se osjećaju bezbednije s vatrenim oružjem kod kuće (62,2%), dok se žene u dobi od 55 do 64 godine osjećaju najmanje bezbedno s vatrenim oružjem kod kuće (74,2%).

2 / ISKUSTVA

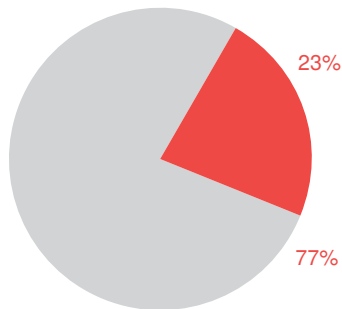
48,8% muškaraca i 25% žena je imalo neki oblik direktnog ličnog iskustva s oružjem, ili su koristili oružje ili imali oružje upereno u njih ili oboje

Razlike između muškaraca i žena su najizraženije u pogledu upotrebe vatrenog oružja. Naime, 26,1% muškaraca koristilo je vatreno oružje u poređenju s 10,6% žena. U smislu izloženosti oružanom nasilju, 10,4% žena i 14,8% muškaraca bilo je u situaciji gdje je u njih bilo upereno vatreno oružje.

3 / ŽRTVE

Vatrenim oružjem je počinjeno 54,9% svih ubistava

Vatreno oružje je najraširenije oružje korišćeno za izvršenje ubistva. 139 od 253 lica ubijenih između 2012. i 2016. godine je ubijeno vatrenim oružjem.

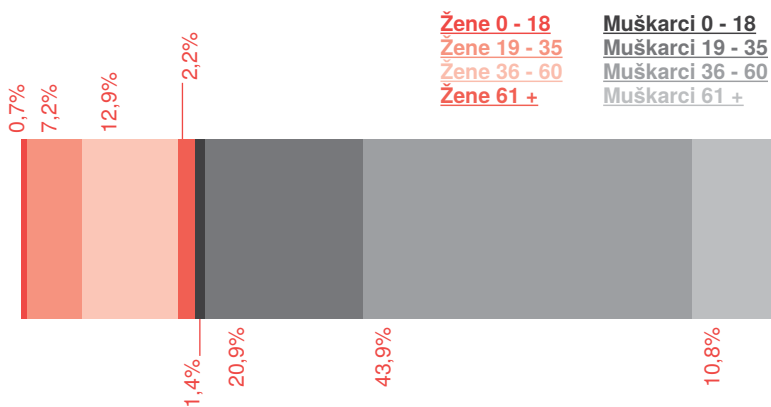

Žrtve ubistava počinjenih vatrenim oružjem, prema spolu, 2012-2016.

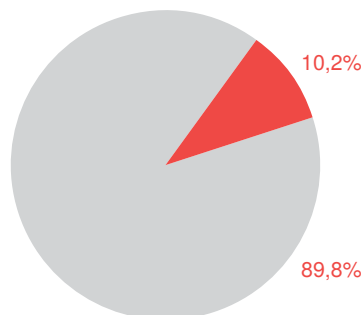
14
• Žene • Muškarci

Žrtve ubistava počinjenih vatrenim oružjem u ukupnom broju žrtava ubistva, prema spolu, 2012-2016.

Žrtve ubistava počinjenih vatrenim oružjem, prema spolu i starosti, 2012-2016.

Žrtve povreda nanetih vatrenim oružjem, prema spolu, 2012-2016.

• Žene • Muškarci

Muškarci čine 77% a žene 23% žrtava ubistava počinjenih vatrenim oružjem

U periodu od 2012. do 2016. godine, 107 muškaraca i 32 žene ubijeno je vatrenim oružjem.

Iako su muškarci većina žrtava ubistva, ubistva vatrenim oružjem su u ukupnoj strukturi ubistava česta i za žene i muškarce.

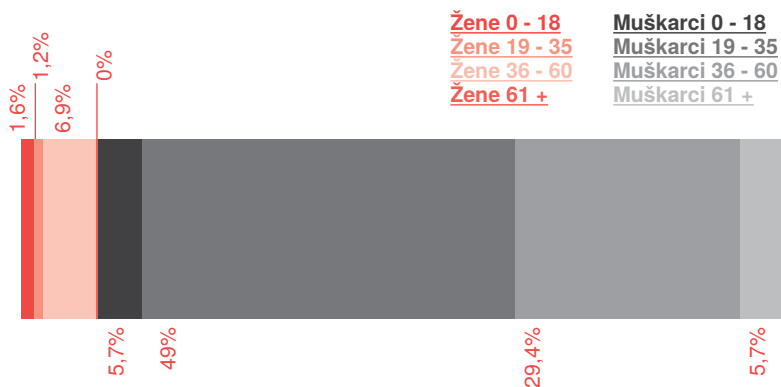
Od ukupnog broja ubijenih žena i muškaraca u Bosni i Hercegovini, 48,5% žena (32 od 66) i 57,2% muškaraca (107 od 187) ubijeno je vatrenim oružjem

Muškarci u dobi od 36 do 60 godina čine 43,9% svih žrtava ubistva, a slijede ih muškarci od 19 do 35 godina. Kada je riječ o ženama, žene u dobi od 36 do 60 godina su pod najvećim rizikom da budu lišene života vatrenim oružjem sa 12,9% svih žrtava ubistava povezanih s oružjem.

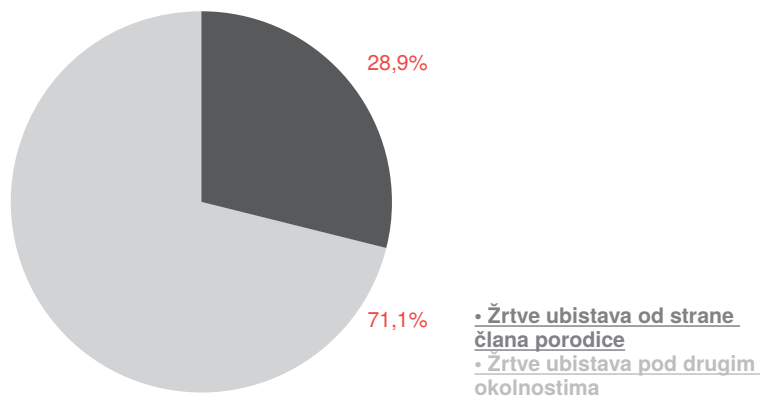
Muškarci čine 89,8% i žene 10,2% lica kojima su nanesene povrede vatrenim oružjem

Muškarci su znatno češće izloženi povredama nanetim vatrenim oružjem nego žene. U periodu od 2012. do 2016. godine, 25 žena i 220 muškaraca imalo je povrede nanesene vatrenim oružjem.

Žrtve povreda nanetih vatrenim oružjem, prema spolu i starosti, 2012-2016.

Ubistva od strane člana porodice u poređenju s drugim ubistvima, 2012-2016.

Ubistva od strane člana porodice u ukupnom broju ubistava, prema spolu, 2012-2016.

Muškarci u dobi od 19 do 35 godina čine 49% kod povreda nanesenih vatrenim oružjem, a slijede ih i muškarci i žene u dobi od 36 do 60 godina.

NASILJE U PORODICI

28,9% lica ubijenih u Bosni i Hercegovini ubio je član porodice

Nasilje u porodici nesrazmjerno pogađa žene. Žene čine 60,3% svih žrtava koje je ubio član porodice, u poređenju s 39,7% muškaraca.

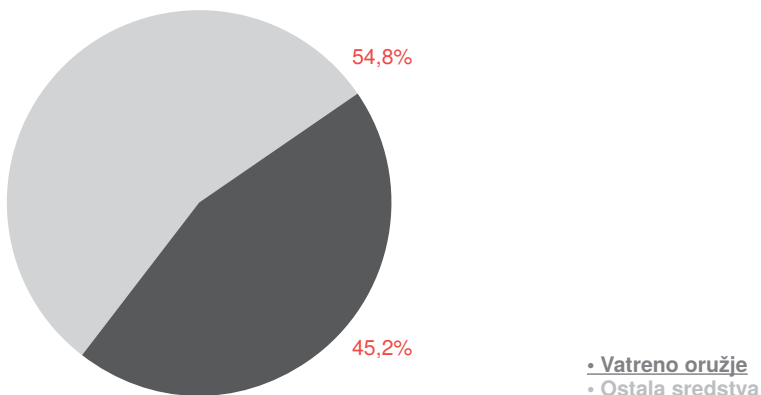
Od 253 osobe ubijene u Bosni i Hercegovini u periodu od 2012. do 2016. godine, 73 osobe (44 žene i 29 muškaraca) ubio je član porodice, bilo vatrenim oružjem ili drugim sredstvima.

66,7% svih ubijenih žena i 15,5% svih ubijenih muškaraca ubijeno je od strane člana porodice

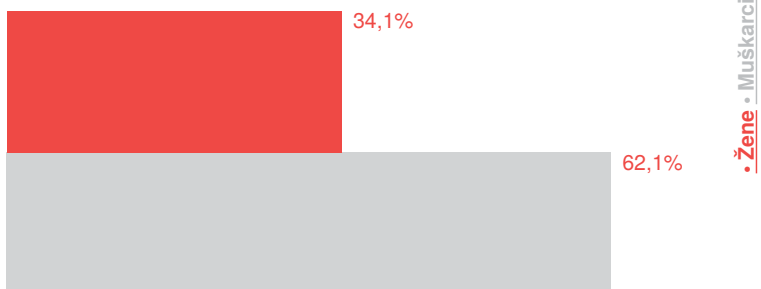
Žene su češće nego muškarci ubijeni od strane člana porodice. Od ukupno 66 žena ubijenih od 2012. do 2016. godine, 44 je ubio član porodice. Isto važi i za 29 od 187 ubijenih muškaraca.

Ubistva od strane intimnog partnera u ukupnom broju ubistava, 2012-2016.

Ubistva od strane člana porodice prema sredstvu izvršenja, 2012-2016.

Ubistva od strane člana porodice počinjena vatrenim oružjem u ukupnom broju ubistava počinjenih od člana porodice, prema spolu, 2012-2016.

Svaku treću ubijenu ženu u Bosni i Hercegovini ubio je njen intimni partner

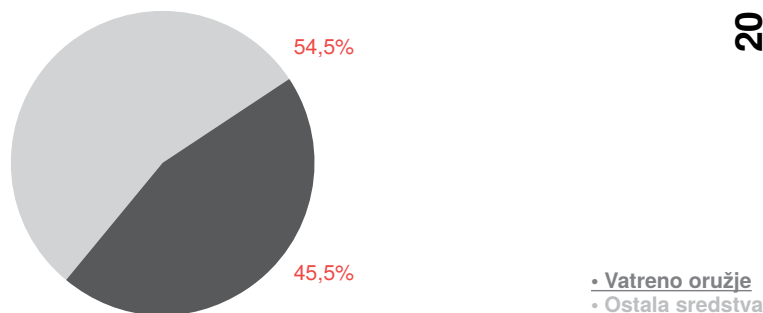
Dok su 22 od 66 žena koje su ubijene u Bosni i Hercegovini u periodu od 2012. do 2016. godine ubijene od strane intimnog partnera, isto važi i za tek trojicu od 187 ubijenih muškaraca.

Vatrenim oružjem je počinjeno 45,2% svih ubistava u kontekstu porodičnog nasilja

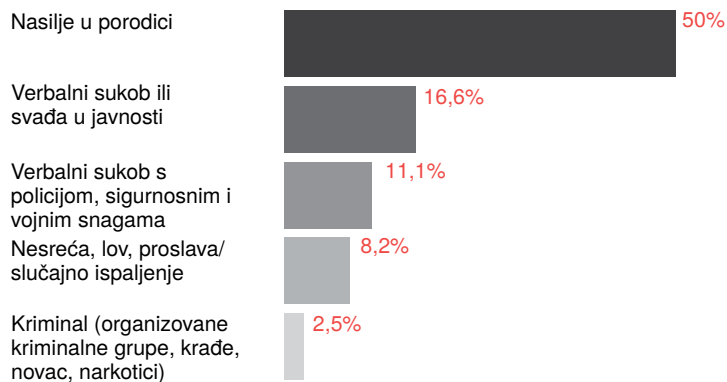
Od žrtava ubistva gdje su počinioci članovi porodice, 33 od 73 je ubijeno vatrenim oružjem u periodu od 2012. do 2016. godine.

62,1% muškaraca i 34,1% žena koje su ubili članovi porodice ubijeni su vatrenim oružjem

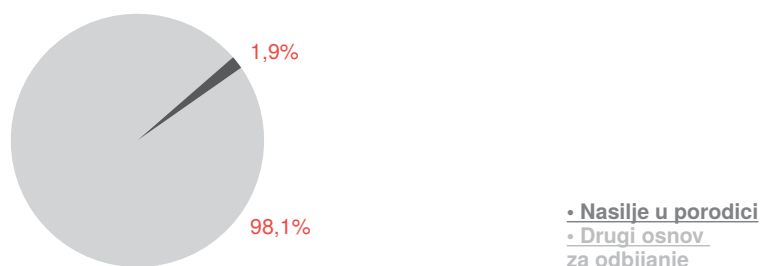
Kod muškaraca je proporcionalno veća vjerovatnoća da budu lišeni života vatrenim oružjem nego kod žena. Od žrtava ubistva gdje su počinioci članovi porodice, 15 od 44 žene i 18 od 29 muškaraca je ubijeno vatrenim oružjem u periodu od 2012. do 2016. godine.

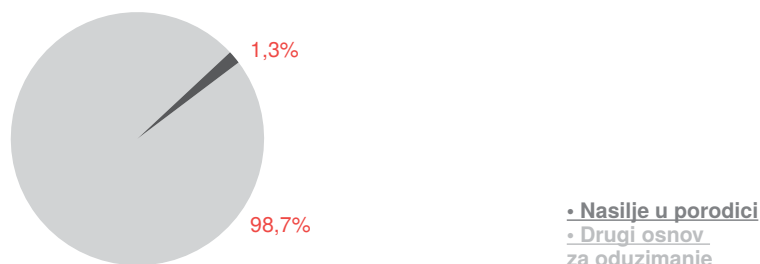
Žene ubijene od strane intimnog partnera:
vatrenim oružjem ili drugim sredstvima, 2012-2016.

Učestalost smrtnog ishoda prema vrsti incidenta, 2014-2018.
(Izvor: AVMP)

Odbijeni zahtjevi za izdavanje novih dozvola
po osnovama za odbijanje zahtjeva, 2012. do 2016.

Oduzete dozvole po osnovama za oduzimanje, 2012. do 2016.

20

Od žena koje je ubio njihov intimni partner, 45,5% je ubijeno vatrenim oružjem

Prisustvo vatrenog oružja u kontekstu intimno-partnerskog nasilja predstavlja poseban rizik za sigurnost žena. Od 2012. do 2016. godine, 10 od 22 žene koje je života lišio njihov intimni partner, ubijeno je vatrenim oružjem, dok isto važi za samo jednog muškarca.

Polovina slučajeva nasilja u porodici koji su uključivali vatreno oružje rezultirali su smrtnim ishodom

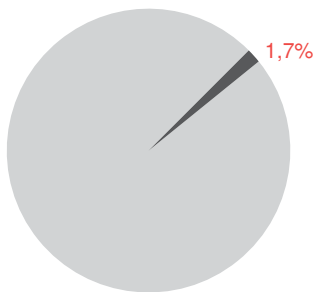
Zloupotreba vatrenog oružja kod nasilja u porodici je smrtonosnija nego u bilo kojoj drugoj vrsti incidenata.

Samo je 1,9% svih odbijenih zahtjeva za izdavanje dozvole odbijeno po osnovu nasilja u porodici

U periodu od 2012. do 2016. godine, samo se kod 73 od 3.884 podnositelja zahtjeva čiji su zahtjevi odbijeni kao osnov za odbijanje zahtjeva navodi nasilje u porodici.

Od svih oduzetih dozvola, 1,3% je oduzeto po osnovu nasilja u porodici

U periodu od 2012. do 2016. godine, samo se kod 59 od 4.426 oduzetih dozvola kao osnov za oduzimanje navodi nasilje u porodici.

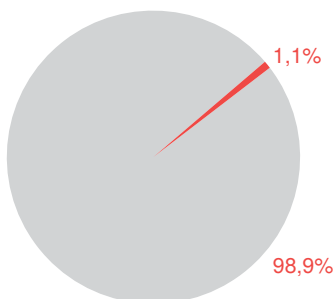
• Prijavljeni slučajevi krivičnog djela nasilja u porodici gdje je prijavljena zlopotreba vatrenog oružja
 • Prijavljeni slučajevi krivičnog djela nasilja u porodici

Prijavljena zlopotreba vatrenog oružja u slučajevima krivičnog djela nasilja u porodici, 2012. do 2016.

22

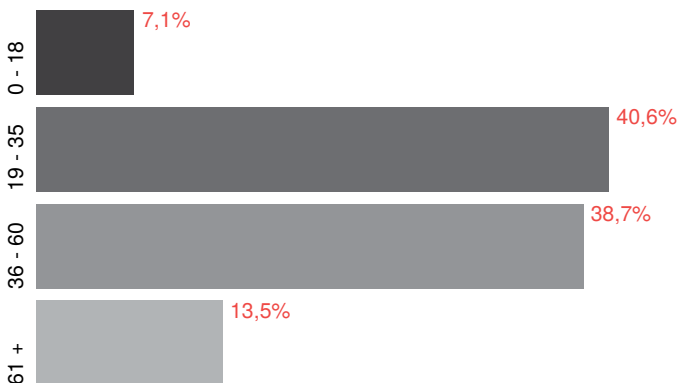
Zloupotreba vatrenog oružja evidentirana je u tek 1,7% registriranih krivičnih djela nasilja u porodici

Od 2.706 slučajeva nasilja u porodici registriranih u periodu od 2012. do 2016. godine, zlopotreba vatrenog oružja zabilježena je u tek 45 slučajeva.

• Žene • Muškarci

Počinioci krivičnih djela u vezi sa vatrenim oružjem, prema spolu, 2012-2016.

Muškarci počinioci ubistava povezanih sa vatrenim oružjem, prema starosti, 2012-2016.

4 / POČINIOCI

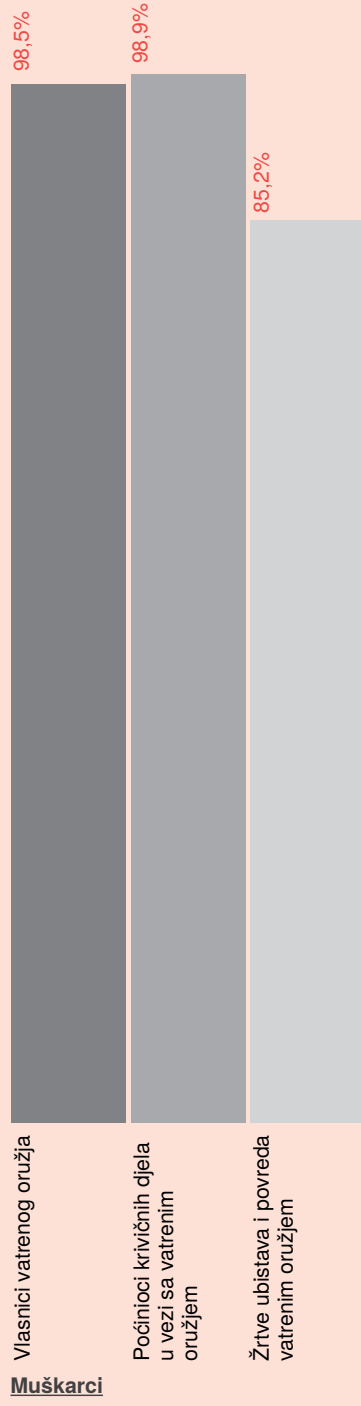
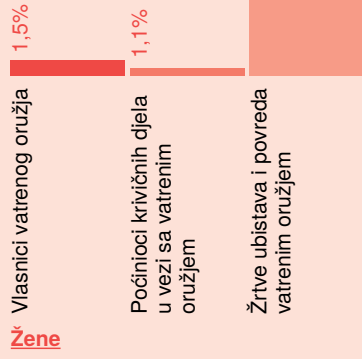
98,9% svih krivičnih djela u vezi s vatrenim oružjem počinili su muškarci, a tek **1,1%** žene

Vatreno oružje najčešće zlopotrebljavaju muškarci. Od 6.163 registriranih krivičnih djela u vezi s vatrenim oružjem u periodu od 2012. do 2016. godine, 6.096 su počinili muškarci, a 67 žene.

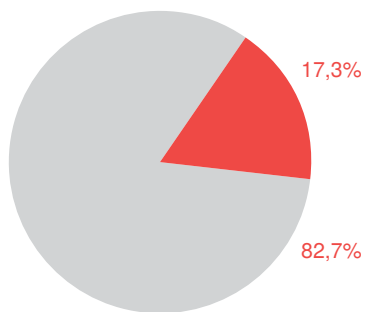
Muškarci su počinili 95,7% (155) ubistava vatrenim oružjem, u poređenju sa 4,3% (7) koja su počinile žene

Mladi muškarci su češće počinioci ubistava vatrenim oružjem nego muškarci iz ostalih starosnih grupa

Muškarci starosti od 19 do 35 godina počinili su 40,6% svih ubistava vatrenim oružjem, nakon čega slijedi starosna kategorija od 36 do 60 godina. Kod žena, ubistva vatrenim oružjem su najčešće počinile žene u dobi od 19 do 35 i 36 do 60 godina.

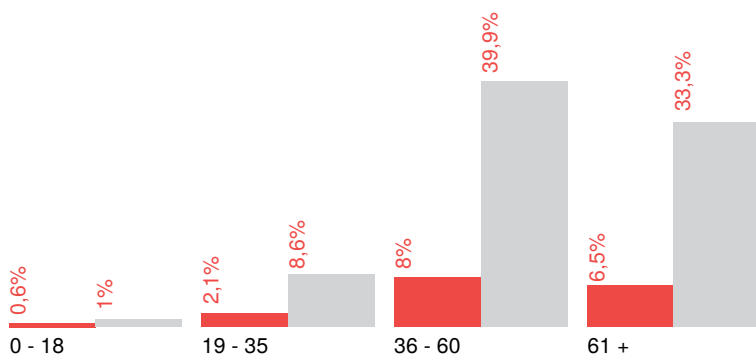

Muškarci čine 98,5% vlasnika vatrenog oružja i 98,9% počinilaca krivičnih djela povezanih s vatrenim oružjem. Muškarci također čine većinu žrtava ubistava i nanesenih povreda povezanih s vatrenim oružjem (85,2%), ali su proporcionalno i češći počinioci prije nego žrtve zloupotrebe vatrenog oružja. Žene, s druge strane, čine tek 1,5% vlasništva vatrenog oružja, kao i 1,1% počinilaca krivičnih djela povezanih s vatrenim oružjem, ali su i nesrazmjerno zastupljene među žrtvama sa 14,8%.

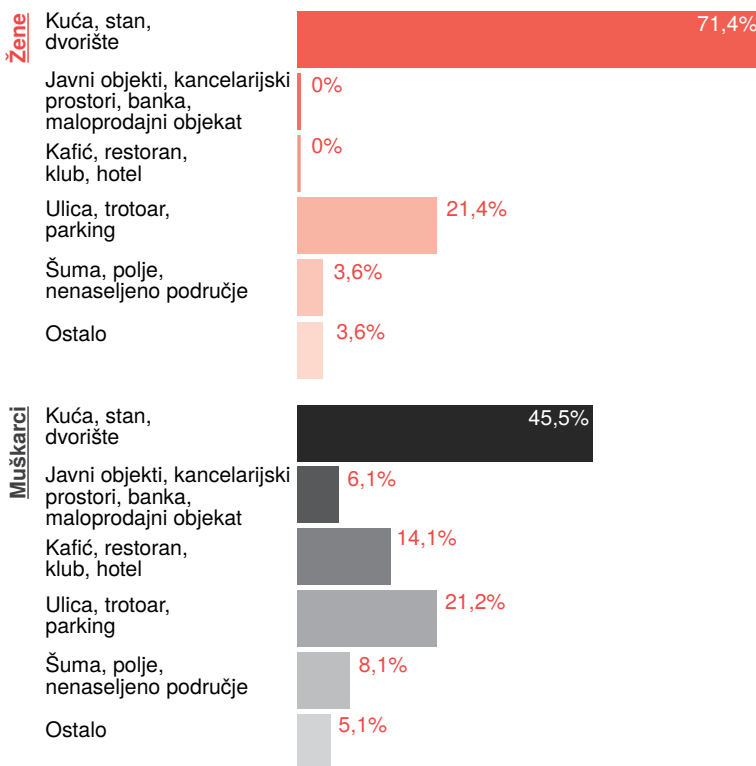

Žrtve samoubistava vatrenim oružjem, prema spolu, 2012-2016.

26
• Žene • Muškarci

Žrtve ubistava povezanih s vatrenim oružjem, prema spolu i starosti, 2012-2016.

Mjesto izvršenja ubistava vatrenim oružjem, 2012-2016.

4 / SAMOUBISTVA

Muškarci su počinili 82,7% svih samoubistava vatrenim oružjem, a žene 17,3%

U periodu od 2012. do 2016. godine, muškarci su počinili 662 samoubistva upotrebom vatrenog oružja, a žene 132. S obzirom da žene čine tek 1,5% vlasnika oružja, nesrazmjerno su zastupljene među žrtvama.

Samoubistvo vatrenim oružjem bi najčešće počinili muškarci u dobi od 36 do 60 godine, a na drugom mjestu su muškarci stariji od 61 godine.

5 / KONTEKST INCIDENTA

71,4% žena i 45,5% muškaraca ubijenih vatrenim oružjem, ubijeno je u svojim domovima, stanovima ili dvorištima

21,4% žena i 21,2% muškaraca ubijenih vatrenim oružjem ubijeno je na ulici

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

623.44:305-055.1/.2(497.6)"2012/2107"

BOŽANIĆ, Dragan, 1975-

Rod i malokalibarsko oružje u Bosni i Hercegovini : ključne činjenice / [autor izveštaja je Dragan Božanić]. - Beograd : UNDP SEESAC, 2019 (Beograd : Cicero). - 27 str. : tabele, graf. prikazi ; 30 cm

Tiraž 100.

ISBN 978-86-7728-275-2

a) Оружје -- Родни аспект -- Босна и Херцеговина -- 2012-2017
-- Статистика б) Ватрено оружје -- Родни аспект -- Босна и Херцеговина -- 2012-2017 -- Статистика

COBISS.SR-ID 281001740

*Empowered lives.
Resilient nations.*

South Eastern and Eastern Europe Clearinghouse
for the Control of Small Arms and Light Weapons (SEESAC)

Bulevar Zorana Đinđića 64, 11000 Belgrade, Serbia

Tel: +381 11 415 5300

Fax: +381 415 5499

E-mail: seesac@undp.org

www.seesac.org

*This project is funded by
the European Union*

Working within the framework of:

Regional Cooperation Council

#SaferRegion